

ACORDUL BASEL III CONȚINE RECOMANDĂRI PREȚIOASE

Practicile unui management al riscurilor operaționale

Dacă în ediția precedentă am trecut în revistă câteva prevederi ale Directivei Solvency II, acum ne vom îndrepta atenția către recomandările Comitetului de la Basel referitoare la practicile necesare în domeniul managementului și supravegherii riscurilor operaționale.

Călin M. Rangu

Director Adjunct, Direcția Supraveghere Integrată ASF

În seria de principii prezentate, remarcăm cerințe referitoare la:

- Identificarea și evaluarea tuturor riscurilor operaționale inerente referitoare la toate aspectele materiale aferente produselor, activităților, proceselor și sistemelor. Înaintea lansării sau punerii în producție trebuie evaluate riscurile inerente pe care acestea le pot aduce (principiul 4),
- Implementarea proceselor de monitorizare periodică a profilului de risc operațional și a expunerii materiale la pierderi (principiul 5),
- Implementarea de planuri de rezervă și planuri de asigurare a continuității afacerii pentru asigurarea capacității de operare și minimizarea pierderilor chiar în cazul unor întreruperi masive (principiul 7),
- Implementarea unui cadru efectiv de identificare, evaluare, monitorizare și control (principiul 8),
- Autoritățile de supraveghere trebuie să deruleze direct sau indirect evaluări independente periodice referitoare la politicile,

procedurile și practicile legate de riscurile operaționale. Supraveghetorii trebuie să se asigure că entitățile supravegheate au mecanisme de raportări care să le permită cunoașterea evoluției din perspectiva riscurilor operaționale (principiul 9).

Procesele de evaluare și identificare a riscurilor operaționale ar fi constituite din:

- Evaluarea proprie a riscurilor, analizând operațiunile și activitățile din perspectiva unei liste de vulnerabilități potențiale,
- Maparea riscurilor, în acest proces unitățile de business, funcțiile organizaționale sau fluxurile de lucru sunt mapate funcție de tipul riscului,
- Indicatori cheie de risc (KRI) – statistici și/sau metrici, adesea financiari, care pot releva din interior expunerea la risc. Acești indicatori trebuie să fie revizuiți periodic (lunar sau trimestrial) pentru a alerta schimbările care pot genera riscuri. Astfel de indicatori ar fi cei referitori la tranzacții eșuate, cifra de plecări din companie a personalului, frecvența și/sau severitatea erorilor sau omisiunilor,
- Scorecard-uri – ca un mijloc de traducere a evaluării calitative în metrici cantitative care pot pune pe categorii diferite tipuri de expuneri la riscurile operaționale. Anumite rezultate se pot referi doar la riscurile unui sector de business, în timp ce altele pot fi trans-sectoriale.

Un exemplu relevant este cel utilizat de Lloyds în al său Risk Management Toolkit, în care găsim:

■ Evaluarea proprie referitoare la riscuri și controale, prin metodologii și abordări, cu referințe la ghiduri și standarde practice,

■ Colectarea datelor asupra pierderilor interne – monitorizarea pierderilor, atât a celor efective, cât și a celor care ar fi iminente sau potențiale, în conformitate cu politica de risc și cerințele de raportare către management,

■ Indicatori cheie de risc (KRI) – atribute cheie în scopul monitorizării KRI și al raportării detaliilor pe baza analizei acestora,

■ Testarea scenariilor și testarea la stres – realizarea de teste la evenimente neașteptate sau la pierderi reziduale și excepționale pentru evaluarea impactului financiar și nefinanciar, evaluarea modului de răspuns al sistemului de control stabilit pentru astfel de scenarii,

■ Colectarea de date aferente riscurilor externe – utilizarea de informații externe, inclusiv evaluarea limitărilor acestor informații.

Risk Business Americas a analizat că în cazurile UBS, Société Générale, UBS, AIG, Barings și altele, pe baza analizei postfactum și a factorilor cauzali, toate fraudele sau incidente operaționale puteau fi prevenite sau detectate dacă s-ar fi utilizat Indicatori Cheie de Risc (KRI), parte a supravegherii bazate pe riscuri, care să furnizeze date în timp aproape real, care să fie agregate, analizate și escaladate.

Prin Directivele Solvency II și Basel III se statuează trecerea spre supravegherea care pleacă de la riscuri.